

СУЧАСНИЙ ПІДХІД ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Островерх Валерій Геннадійович

Студент 4 курсу

ОП «Економічна теорія
та економічна політика»

ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Інноваційна політика являє собою перетин заходів дослідницької, технологічної та виробничої політики. За допомогою цих заходів держава прагне активно впливати на виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт (НДДКР) у галузі виробництва товарів та послуг та сприяти досягненню макроекономічних цілей.

Для сприяння інноваціям держава використовує різні інструменти фінансування, при чому вживає непряме та пряме фінансування. Так, держава опосередковано сприяє інноваціям, створюючи придатні для бізнесу рамкові умови, яких відносять систему освіти, економічну та фінансову політику та правову систему. У випадку прямого фінансування можна розрізнити пряме, що орієнтоване на проект, і непряме фінансування, або глобальне фінансування.

З точки зору ринкової економіки непряме фінансування має особливе значення. У країнах з ринковою економікою орієнтована на конкуренцію економічна та інноваційна політика вважається найкращим способом впровадження інновацій [1].

Принципами ринкової інноваційної політики держави залишаються орієнтація на конкуренцію, принцип стійкості та постійного оцінювання науково-дослідних установ. Заходи уряду в першу чергу спрямовані на створення сприятливого для інновацій середовища, забезпечення ефективної інфраструктури, вплив на

розвиток технологій для певних соціально-економічних цілей та підтримку інноваційної діяльності компаній.

Сучасний підхід до інноваційної політики в світовій економіці дещо змінився за останні роки. У світі міжнаціональних інтеграційних процесів та в умовах євроінтеграції, що є негачним для нашої країни, зарубіжний досвід є дуже важливим. Тому можна зосередитися на таких основних позиціях інноваційної політики.

Так, сучасна інноваційна політика має дедалі більше зосереджуватися не лише на технічних інноваціях, а й все більше сприяти нетехнічним інноваціям. Це може включати, наприклад, просування нових бізнес-моделей або дизайну, стартапів тощо.

По-друге, стійка інноваційна політика також включає просування моделей сумісності сім'ї та кар'єри. Родинні стосунки та виховання дітей, освітні питання та все, що сприяє зростанню кількості населення, зараз є важливим у сфері інновацій. Звісно, це більше європейський підхід, і пов'язано це не лише з устремліннями підвищення якості та рівня життя, а і з великими демографічними проблемами, зокрема, старіння населення.

По-третє, сфера державної інноваційної політики також включає сприяння започаткуванню нових інноваційних підприємств та підтримку внутрішнього та зовнішнього ділового співробітництва.

По-четверте, дослідження та розробки засновані на тісному та відкритому обміні співробітниками знань у компаніях, науці та суспільстві. Залучення учасників в міжнародні мережі знань так само важливо, як і регіональне об'єднання університетів і неуніверситетських дослідницьких інститутів з економікою, яка створює цінність інноваційної ідеї.

П'ятим є стратегічне передбачення. Завдяки проектам стратегічного прогнозування, також відомому як стратегічне прогнозування, і аналізу нових технологій, прийняття рішень стосовно втілення інновацій проходить з найменшими ризиками.

В-шостих, оцінки *ex post* і *ex ante*. Ці оцінки не є новим і інноваційній

політиці, але у комплексі вживання надає синергетичний ефект підтримки подальшого стратегічного розвитку інструментів дослідницької та інноваційно-виробничої діяльності.

Надалі це ефективність і адресність, що означає різні підходи до фінансування та перевірку, чи є вони ефективними, і чи досягають вони своєї цілі.

Важливе значення має також передача знань і технологій. Це стосується консультування вченими та дослідниками, економістами та практиками науково-дослідницьких інститутів і окремих політиків, і політичні угруповання, що приймають рішення, щоб та в цілому і показуємо, як передача технологій може бути.

Стратегічне репозиціонування – це досить новий підхід в інноваційній політиці і його направлено на створення умов для перебудови політики в області досліджень та інновацій.

Політика в області досліджень та інновацій діє на різних рівнях: на європейському, національному, регіональному (або на федеральному рівні та рівні штатів) та на інституційному рівнях. Основна увага приділяється проведенню фундаментальних досліджень, а також відкриттю цих процесів для руйнівних елементів і покращенню взаємодії учасників.

У діловому співробітництві європейських країн є негативні сторони, яких Україна має прийняти до уваги, щоб їх уникнути.

В першу чергу, це спрямування на розмежування наукової та технологічної політики через розподіл відповідальності між міністерством економіки та міністерством освіти і науки, які займаються дослідженнями. Об'єднання компетенцій цих солідних інститутів допоможе зменшити втрати на узгодження питань стосовно наукових досліджень, їх реалізації та отримання економічного ефекту. Крім того, існує критика, що інноваційна діяльність все ще гальмується через надмірні податки та надмірне регулювання.

Управління інноваціями також є частиною стратегічної корпоративної політики з боку компаній. З точки зору компаній, найважливішим завданням державної інноваційної політики є створення базових умов для інновацій, що

сприяють зростанню, а відтак і робочих місць.

Інновації є двигуном зростання та соціального розвитку. Інноваційна політика ефективна і конкурентоспроможна в національній економіці та в інших аспектах. Таким чином, політика в області досліджень та інновацій спрямована на оптимізацію рамкових умов для інноваційних процесів.

Отже, як рекомендацію від розвинутих країн, можна втілювати диференційований профіль зарубіжної інноваційної політики, а саме:

сильні сторони у фундаментальних і прикладних дослідженнях;
прихильність великих і малих компаній дослідженням і розробкам;
державне фінансування.

Такий підхід до інноваційних процесів має створити стабільну основу для їх успіху.

Література:

1. Залізнюк В. П., Ліхолет С. І. Зарубіжний досвід формування системи статистичних показників для спостереження стану науково-технічної та інноваційної сфери (на прикладі оеср та ес). *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 13-14. С. 20–26. DOI: [10.32702/2306-6814.2021.13-14.20](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.13-14.20)

2. Плахотнік О. О., Павленко А. А. Вплив глобалізації на розвиток світової економіки та економіки України. *Економіка та держава*. 2022. № 5. С. 62–67. DOI: [10.32702/2306-6806.2022.5.62](https://doi.org/10.32702/2306-6806.2022.5.62)

3. Suggested citation: Perry, Nathan. (2020) “Debt and Deficits: Economic and Political Issues.” An ECI Teaching Module on Social and Economic Issues, Economics in Context Initiative, Global Development Policy Center, Boston University, 2020. Режим доступу: https://www.bu.edu/eci/files/2020/06/Debt-and-Deficits_Final-1.pdf

Науковий керівник: к.е.н., доц. О. М. Кліменко

Матеріали конференції публікуються в авторській редакції.